

Integruota pamoka 1–4 klasėms

Pamokų ciklas: Gintaro kelias

Pamokos tema: Kas yra gintaras?

Trukmė: 45 minutės

Dalykai: Pasaulio pažinimas, lietuvių kalba

Amžiaus grupė: 1–4 klasės

Pamokos tikslas:

Mokiniai tyrinės gintarą pasitelkdami pojūčius, klausysis pasakojimo apie gintaro kilmę, mokysis apibūdinančių žodžių ir juos taikys kalbinėje veikloje.

Pamokos eiga:

1. Įžanga – dėmesio sužadėjimas (5 min.)

- Mokytojas parodo gintaro gabalėlį ar papuošalą.
- Kviečia vaikus spėti: kas tai? Iš kur atsirado?
- Pristatomas pamokos tikslas.

2. Pasakojimas: „Saulės lašelis iš senovės miško“ (7 min.)

Pasakojimas vaikams: „Saulės lašelis iš senovės miško“

Labai labai seniai, kai žemėje dar vaikščiojo milžiniški dinozaurai, o žmogaus dar nebuvo, gyveno didžiuliai, paslaptingi medžiai. Vienas iš jų buvo senas, stiprus pušų giminės medis. Jo šakos siekė dangų, o kamienas buvo toks storas, kad aplink jį reikėjo net penkių vaikų rankų.

Vieną karštą vasaros dieną šis medis pravirko. Bet ne iš liūdesio – jo šakos tiesiog buvo perkrautos sakais, kurie pradėjo tekėti žemyn lyg auksiniai lašeliai. Šie lašeliai krito ant žemės, prilipo prie lapų, prie žolės, netgi kartais – prie mažiųjų vabalėlių. Jie blizgėjo saulėje kaip medaus lašai. Laikas ėjo, metų laikai keitėsi, o saulės lašeliai užkietėjo ir pasislėpė po žemės sluoksniu. Praėjo milijonai metų... Ir štai vieną dieną žmogus vaikščiojo pajūriu – tai buvai tu ar aš – ir smėlyje pastebėjo kažką gelsvo, spindinčio. Jis pakėlė tą mažą stebuklą ir pamatė – tai buvo gintaras! Bet tai ne šiaip sau akmenėlis – viduje jis pamatė mažą burbuliuką, o gal net senovinį uodelį, kuris įstrigo sakų lašelyje prieš milijonus metų. Tarsi mažas langelis į praeitį. Žmogus pajuto, kad laiko tiltas jį sujungė su senuoju mišku, kuris jau seniai išnyko.

Nuo tada gintaras vadinamas „saulės akmeniu“. Jis šiltas, nes kadaise buvo gyvas. Jis lengvas, nes yra sakas, o ne tikras akmuo. Jis pasakoja pasakas – tik reikia mokėti jų klausytis.

- Mokytojas skaito ar pasakoja vaizdingą istoriją apie gintaro atsiradimą.
- Klausimai po pasakojimo:

Iš kur atsirado gintaras? Kodėl jis vadinamas „saulės akmeniu“? Ką galima rasti gintare?

3. Tyrinėjimas pojūčiais (10 min.)

Priemonės: tikras gintaras ar jo pakaitalas, papildinamieji stiklai, lėkštelės, servetėlė, kortelės žodžiams.

1. **Regėjimas** – vaikai stebi gintarą: kokios jis spalvos? Ar permatomas? Ar yra burbuliukų?
2. **Lietimas** – vaikai čiupinėja: ar šiurkštus, ar šiltas, ar lengvas?
3. **Uoslė** – (jei įmanoma) šiek tiek pašildytas gintaras arba švelniai patrintas – ar turi kvapą?
4. **Klausymas** – vaikams duodami gintaro gabalėliai: palyginkime su akmenuku – ar skamba, kai pasuki, pamėtai?

Veikla: Vaikai užrašo arba pasako po vieną žodį, apibūdinantį gintarą (pvz.: šiltas, gelsvas, lygus, permatomas, kvapnus ir pan.)

4. Kalbos ugdymas – apibūdinimas ir pasakojimas (10-15 min.)

Tikslas: ugdyti gebėjimą apibūdinti gamtinį objektą (gintarą) pasitelkiant regos, lytėjimo, asociatyvinę kalbą (tai, ką vaikas mato ar jaučia, su tuo, ką jis jau žino ar įsivaizduoja), lavinti sakinio struktūrą ir kūrybinį mąstymą.

1–2 klasės: „*Mano gintaras yra...*“

Mokiniai gauna gintaro (arba jo imitacijos) gabalėlį arba žiūri į paveikslėlį ir apibūdina jį trumpais sakiniais. Mokytojas padeda užrašyti žodžius ant lentos, pvz.:

- šiltas, šviesus, gelsvas, lygus, mažas, kvapnus.

Užduotis:

Parašyk 1–2 sakinius apie gintarą. Galima sakyti garsiai, užrašyti arba piešti ir parašyti po piešiniu.

Pvz.: Gintaras kaip saulė. Jis šiltas ir gelsvas.

Galima piešti gintaro lašą ir aprašyti jį keliais žodžiais.

3–4 klasės: „Gintaras – mažas gamtos stebuklas“

Mokiniai skatinami sukurti trumpą aprašymą (2–4 sakinius), naudodami palyginimus, metaforas ar emocines išraiškas.

Pavyzdžiai:

- Gintaras – tai tarsi lašelis saulės, sustingęs mano delne.
- Jis švyti kaip medaus lašas rytinėje šviesoje.
- Gintaras tyliai šnabžda senovės miško istorijas.

Papildoma kūrybinė veikla:

Sukurkite klasės „Žodžių debesį“:

- Ant lentos arba didelio popieriaus visi mokiniai pasako po vieną žodį, apibūdinantį gintarą.
- Mokytojas užrašo juos skirtingomis spalvomis ar dydžiais, paryškindamas dažniausiai pasikartojančius žodžius.
- Vėliau šiuos žodžius galima naudoti bendram klasės eilėraščiui arba pasakai apie gintarą.

5. Refleksija (5 min.)

- Pokalbis ratu:

Ką šiandien sužinojau?

(Sužinojau, kad gintaras atsirado iš senovinių medžių sūkų. Jis labai senas – jam gali būti milijonai metų!)

Kas man buvo įdomiausia?

(Man įdomiausia buvo išgirsti, kad gintaras gali turėti viduje vabzdžių ar lapų. Atrodo kaip mažas langelis į praeitį!)

Kaip tai susiję su gamta ir pasaulio pažinimu?

(Aš supratau, kad visa gamta keičiasi: miškai gali tapti jūra, o sakai – akmenėliais. Tai labai įdomu!)

Ką norėčiau sužinoti daugiau?

(Norėčiau sužinoti, kaip gintarą galima atskirti nuo paprasto akmens ir kokius papuošalus žmonės iš jo gamina.)

Mano jausmas po pamokos:

(Esu laimingas, nes dabar žinau, kad gintaras – tai tikras gamtos stebuklas. Norėčiau jo surasti pats!)

Vertinimas (formuojamasis):

- Vaikų įsitraukimas į veiklas
- Gebėjimas taikyti apibūdinančius žodžius
- Kūrybiškas mąstymas ir pastabumas